

Право звернення громадян України щодо захисту своїх порушених прав не обмежується лише Європейськими інститутами. Згідно із викладеним раніше, існують й інші механізми міжнародного рівня (Комісія ООН з прав людини, Комісія становища жінок, Рада з прав людини при Генеральній Асамблеї ООН тощо), до яких в установленому порядку можуть звертатись громадяни, якщо виникне така потреба.

Список використаних джерел

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 08.11.2021).
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: Рада Європи; Конвенція, Міжнародний документ від 04.11.1950. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text (дата звернення: 08.11.2021).
3. Положення про Уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини; Постанова Кабінету Міністрів України; Положення, Перелік від 31.05.2006 № 784. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/784-2006-%D0%BF#Text> (дата звернення: 08.11.2021).
4. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини. Закон України від 23.02.2006 № 3477-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text> (дата звернення: 12.11.2021).
5. Буткевич О. Застосування практики та виконання Україною рішень Європейського Суду з прав людини (Policy Paper). Лабораторія законодавчих ініціатив, 2017. С. 28.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент, доцент кафедри Грушко М. В.

ЛУК'ЯНИХІНА ХРИСТИНА ОЛЕКСІЇВНА, СОРОЧАН ТЕТЯНА ВІТАЛІЇВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»

РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНОГО КОМІТЕТУ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА

Сьогодні ми маємо унікальну можливість оцінити прогрес, досягнутий у справі збереження міжнародного миру та безпеки у другій половині ХХ століття, і окреслити основні цілі та завдання на майбутнє. Міжнародний рух Червоного Хреста та Червоного Півмісяця – це міжнародний гуманітарний рух, що налічує близько 97 мільйонів волонтерів у всьому світі. Метою руху є захист життя та здоров'я людини, запобігання людським

стражданням та полегшення їх, незалежно від раси, релігійних та політичних поглядів [4]. Серед неупереджених гуманітарних організацій особливе місце посідає Міжнародний комітет Червоного Хреста (МКЧХ). Створений у другій половині XIX століття, він не тільки став першою організацією такого роду, але й взяв на себе ініціативу щодо вирішення питань захисту жертв війни в цілому.

МКЧХ працює над захистом жертв міжнародних та внутрішніх збройних конфліктів. Він також є невід'ємною частиною Міжнародного руху Червоного Хреста та Червоного Півмісяця разом з Міжнародною федерацією та 186 національними товариствами. МКЧХ діє на основі Цивільного кодексу Швейцарії. МКЧХ був тричі нагороджений Нобелівською премією миру за захист жертв війни, оскільки він зробив значний внесок у покращення становища військовополонених [1].

Як і в більшості міжнародних організацій, внутрішній організаційний механізм МКЧХ визначається положеннями його Статуту та правилами процедури та структурований відповідно до загальноприйнятих стандартів. Його головними органами є Асамблея (головний орган), Рада Асамблеї (орган оперативного управління), Президент та його заступники (координуючий орган) Дирекція (виконавчий орган), контрольний орган. Серед особливостей внутрішнього організаційного механізму МКЧХ слід виділити наступне: 1) Статут та внутрішні правила не чітко визначають повноваження кожного з органів МКЧХ; доктрина МКЧХ відіграє важливу роль у регулюванні діяльності окремих органів; 2) у внутрішньоорганізаційному механізмі МКЧХ існує тенденція до спеціалізації окремих елементів цього механізму, що тягне за собою створення все нових і нових органів та спричиняє збільшення персоналу організації, особливо її виконавчого органу; 3) все більше повноважень передається від Асамблеї, яка є вищим органом організації, до Ради Асамблеї через необхідність оперативного реагування на ситуації [5].

МКЧХ бере активну участь у розробці міжнародних договорів з гуманітарного права. Основними формами участі МКЧХ у розробці договорів про МГП є:

А) створення спеціальних органів для розробки договорів (іноді сам МКЧХ виступає як такий орган);

Б) проведення конференцій: МКЧХ не тільки проводить конференції Червоного Хреста, де обговорюються питання, пов'язані з розробкою нових договорів у сфері МГП, але майже завжди ініціює скликання дипломатичних конференцій, де такі договори укладалися;

В) надання допомоги на всіх етапах законотворчого процесу як експертна організація. Як правило, МКЧХ бере участь

у дипломатичних конференціях одночасно у двох ролях – як учасник та як експертна організація [2].

Серед особливостей слід зазначити, що МКЧХ ніколи не бере участі у договорах, які він розробляє, що дозволяє йому залишатися нейтральним і не порушувати своїх власних принципів, зокрема принципу неупередженості.

МКЧХ відіграє важливу роль у формуванні доктрини МГП. Цей вплив має дві основні форми: розвиток нових вчень та тлумачення правил МГП. Перший здійснюється у сферах, що не регулюються правилами МГП, або у випадках, коли таке регулювання є неефективним. Його основне завдання – заповнити прогалини у міжнародному праві та виробити хоча б мінімальні правила поведінки у таких випадках [3]. Тлумачення норм МГП здійснюється з метою більш ефективного регулювання відносин шляхом покращення впровадження чи поширення існуючих норм МГП на нові відносини. Діяльність МКЧХ з розбудови доктрин є цілеспрямованою і є першим етапом у процесі формування норм договору та звичаєвого права.

Отже, виходячи з вищесказаного, можна зробити висновок, що Міжнародний Комітет Червоного Хреста як суб'єкт міжнародного права має достатню правосуб'єктність для участі у міжнародних відносинах та відіграє важливу роль у забезпеченні захисту жертв внутрішніх та міжнародних збройних конфліктів.

Список використаних джерел

1. Лисик В. М. Правовий статус Міжнародного комітету Червоного Хреста у міжнародному праві : автореф. дис. ... канд. юр. наук : 12.00.11. Міжнародне право. К., 2008. С. 12.
2. Невара Л. М. Червоний Хрест і Міжпарламентський союз – особливі види неурядових організацій. *Європейські перспективи*. № 4. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Evp/2010_4/Nevara.pdf
3. Черкес М. Ю. Міжнародне право : підручник. 4-те вид., випр. і доп. К. : Знання, 2004. С. 34.
4. Міжнародний рух Червоного Хреста і Червоного Півмісяця. Юридична енциклопедія [у 6 т.]. Ред. кол. Ю. С. Шемпученко (відп. ред.). К. : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2001. Т. 3 : К–М. С. 8.
5. Задорожній О. В. Міжнародний комітет Червоного Хреста. Українська дипломатична енциклопедія. У 2-х т. / редкол. : Л. В. Губерський (голова) та ін. К. : Знання України, 2004. Т. 2. С. 10.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри Каненберг-Сандул О. К.